

BAJAI UJSÁG

Magyar Nemzeti Múzeum
Szechenyi könyvtára
Budapest

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
BAJA, GRÓF ZICHY BÓDOG-TÉR 8. SZ.
TELEFONSZÁM: 45.

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. MAMUSICH JÓZSEF

ELŐFIZETÉS EGY HÓNAPRA 2-80 fillér.
EGYES PÉLDÁNYSZÁM ÁRA 12 fillér.
Megjelenik hétköznaponként d. u. 2-kor.

Télforduló

Azt tartják a régi öregek, hogy Gyertyaszentelőkor hosszú, téli almából felébred a mackó, megrazza elnyűtt bundáját, hogy a csontja is csak úgy zörög belé, ásit egyet és aztán kilép barlangjából és szertenéz a fagyos, zuzmarás vidéken Kémeleli, szimatolja. vajjon érdemes-e téli tespedő pihenéséből, álomszuszék nyugalmaiból a lüktető és követelőző hétköznapi életbe kilépni, avagy még egy-két hónapot végigaludni és semmivel sem törődni, ami rajta kívül a világban történik. S ha verőfényes, csillogó, éltető nap fogadja a havasok fehér orman, akkor gondolkodik, hogy mihez fogjon, hogyan induljon meg az új év nehez munkájára. De ha borús, zimankos az idő és nehez, terhes felhőkkel zavaros, barátságtalan fogad átásra ébred, akkor keletlenül szimatol egyet-kettőt, aztán sietve visszahúzózik barlangjába, még inkább össze-huzza magát ócska, kifelekiült vackán s a másik oldalán újból álomba merül hosszan és kitartóan.

Szerencsés teremtménye Istennek. Irigylésre méltó halandó. Nincsenek kénytelen napjai, nincsenek álomtalan éjszakai. Nincsenek napi gondjai, neki nem kell hideg szobában éheznie s gondokkal verejtékeznie családjá és gyermekei betevő napi falatjéért.

S mégis mennyire jóleső érzés hatja át ilyenkor mindenki szívét-lelkét. Repeső örömmel, reménykedve várjuk csintalan, kedves gyermekes tavaszunk reánk köszöntő ébredését. De örömről és reményről kettőzöttön tejes azért is, mert a télnek nehezebbjén és nagyobbik felén hál a Mindenhatónak, túl estünk, akár az influenza járványon s most már igazán bizhatunk a szebb és jobb napokban.

Oh mennyi gond és szenvedés jutott ki nekünk elárvult és elhagyott szegény magyaroknak ebben a félig letűnttélben! De se baj, sem kétségbeesés, sem siránkozó bánatra nincs ok és nem is hozzánk illő gyermekes gyengeség; hiszen erős, kemény kitartó szakadatlan

munka ma az élet terhe s aki ehhez nem tud, vagy nem akar hozzáedzödni, ha kell önmagának megtörésével is, — annak nincs kilátás szebb, boldogabb, eredményesebb, üdvösebb jövőre s annak a kemény zuzmarás, fagytól még erősen csipős és gerinees embert igénylő új, most ébredezni kezdő, magyar tavasz sem hozhat ébredést, kikeltet, perdülő, virágaboruló, derűs, verőfényes életet!

Hangsúlyozottan hirdetjük azonban újra és ismételve, hogy csüggedésre, lemondásra és elernyedésre nincs okunk, mert felig átküzdöttük már a testet és lelket emésztő, barátságtalan telet. Az életadó munkaalkalmak egyesek és az állam részéről sorra jönnek, lesz majd napi

kenyér sőt jut még egyébre is, csak törekvő, igyekvő munka, kitartás a szebb és jobb jövő kiküzdő ére! A végtelenül elesett és roppantul beteg gazdasági élet megmentésére is allandóan consultálnak az arra hivatottak s a remény abban az irányban is jogosult, hogy a gazdasági élet vérkeringése megindul. Ezt célozta a miniszterelnök berlini és bécsi tárgyalása s a nyomán fakadt kedvező hangulat mutatja, hogy nem eredménytelenül.

Csodát azonban ne várjunk, mert az évtizedes és általános gazdasági leromlást hirtelen, sürgősen és minden vonatkozásban időltté varázsolni lehetetlen, hiszen ebben a káros nyavalyában a győzők éppen annyira

tehetetlenül és tanácstalanul vergődnek, mint mi.

De bizonyos az, hogy ha sem háboru ördöge, sem bolsevista vérmérgezés, sem a nyomán támadt gazdasági súlyos kór nem tudta elpusztítani ezt az ezeréves nemzetet, akkor életbenmaradásához és tavaszra keléséhez megvan minden alap. Meg van az 1000 éves történeti mélyen gyökerező élni akarás, az Istenbe vetett sziklaszilárd hit és bizalom és a bennük sarjadzó bizalomból fakadó munkakedv. Az újból alapozó, építő és soha nem szűnő munka, amelynek nyomán jönni kell és jönni fog egy jobb kor . . . !

Baján, 1931. február 7én.

Dr. Thurzay Károly
kir. j. b. alelnök

Eseménytelen volt a vármegye kisgyűlése

Csekély érdek mellett folyt le a vármegye pénteki rendes kisgyűlése. A főispán nyolc óra után nyitotta meg az ülést, amelyről a kisgyűlés tagjai közül többen elmaradtak. A tárgysorozatra tűzött ötvenhat ügy intézése épen e miatt simán nagyobb viták nélkül történt. Mindössze egyetlen tárgy: Jánoshalma határozata a járási székház céljára telek telajánlása, illetve az ajándékozási szerződés elfogadását tárgyaló pont kellett nagyobb érdeklődést. Az ügyhöz a bizottság tagjai közül Scherer főjegyző előadó ismertetése után többen is hozzászólanak és Jánoshalma kérelme mellett foglalnak álláspontot. Végül is dr. Szabovljevit Dusan alispán világítja meg a dolgot, kifejtve, hogy a vármegye anyagi károsodás nélkül eredeti állásfoglalásától nem térhet el, annál kevésbbé, mert hasonló esetek felmerülése esetén más község is ilyen értelmű kérelmének elfogadását kérheti. A hatodik pontban elutasítják ifj. dr. Willmann János és Aurél közmunkatárgyában Willmann Jánosnak Mátételke község határozata ellen beadott fellebbezését. Jelen esetben megállapítják, hogy a kivetés jogos és a fellebbezésnek helye nincsen.

Mélykut község kettő, Mátételke kettő, Bácsalmás kettő, Jánoshalma kettő, Heraegszántó három, Tompa kettő, Madaras egy, Kunbaja négy, Kelebia hét, Dávod kettő, Vaskut

egy, Gara egy, Tataháza egy, Bácsbokod kettő, Csikéria négy, Csávoly község négy határozattal szerepelt a kisgyűlés előtt. A felmerült ügyekben mindannyiszor az előadói javaslatot hagyták jóvá. Legtöbb pontnál semmiféle hozzászólás nem hangzott el.

Lényegesebb jelentőségű pont ezuttal nem is került a törvényhatóság elé. A kisgyűlés még 10 óra előtt befejeződött.

A Duna vizerejének kihasználása

Sok fejtörést okozott már a magyar mérnököknek a Duna vizerejének kihasználása, de soha sem tudtak olyan tervvel előállni, amely némi kilátást vagy különös biztosítékot nyújtott volna abban az irányban, hogy az erre fordított idő, munka és pénz nem vesz teljesen kárba. — Most, amint Győről jelentik, egy svájci pénzcsoport foglalkozik a gondolattal s ennek megbízásából néhány nap óta Mosonban tartózkodik Stabe János mérnök, aki a magyar kormány hozzájárulásával mérést végez egy olyan nagyszabású villanytelep létesítése dolgában, mely a dunai vizert akarja kihasználni. A terv már nagyon komoly stádiumban van. Ha az érdekelt pénzcsoport a tőke négyszázalékos kamatozását biztosítva látja, az építő-

munka már az idén megindul. A vállalat csupán a nélkülözhetetlen technikus munkaerőt fogja Svájcól ideküldeni s ezeröttszáz magyar munkásnak ad kenyeret négy éven keresztül, amíg a gázsi mű el nem készül. A vízerőmű céljaira hatszázholdnyi terület kisajátítása is szükséges a Kisduna megfelelő szakaszán. Stube mérnök eddigi vizsgálata alapján úgy nyilatkozott, hogy a talajviszonyokat várakozásán felül kiválóan alkalmasnak találja a műlétesítésére.

A vízierő kihasználásának kérdése is különös szakkérdés, amihez ugylátszik bátrabban mernek hozzányulni azok, akiknek ezer és ezer alkalmuk van megfelelő körülmények között tanulmányozni ennek természetét. Erre bőséges alkalmat nyújtanak a Svájci gleccserek, a gyors és nagy esésű hegyi patakok és vizesékek, amelyekben Svájc oly nagyon gazdag, s innen van, hogy a svájciak jobban bíznak az ügy sikerében, mint mi. Kívánjuk, hogy vállalkozásukat mind teljesebb siker koronázza, mert amit csinálnak, ha a maguk hasznára is, — de nekünk csinálják.

— **A Budapesti Nemzetközi Vásár,** mint már közöltük május 9—18. között lesz megrendezve. A vásár rendezőségének törekvése oda irányul hogy a vásáron a jelen rossz gazdasági viszonyban sínylődő kis- és kézműves-iparnak is a forgalmas vásáron helyet biztosítson. Jelentkezési lap e hó 15-ig a Szegedi Keresk. és Iparkamaránál díjmentesen szerezhető

Beszéljünk magyarul!

Új sorozat. 16.

(A német grammatikusok is megrójják a német stilisztákat akkor, ha az ige fogalmát gyöngítik azzal, hogy egész kifejezéssel pótolják. Pl. *kundmachen* helyett a német irodai stílus azt mondja: *zur Kenntnis bringen*. Mi persze lemajmoljuk azonnal, mondván: *tudomására hozzuk*. A német így cikornyázik: *es findet Anwendung* az egyszerű: *es wird angewendet* helyett. Mi híven követjük s e körülírás nálunk is alkalmazást talál. (S. Zs.) Csinyján bánjunk a kifejezésekkel!)

14. Ne beszéljünk hajánál fogva előrántott hasonlatról, mentségről. (Bei den Haaren herbeigezogene.) Nincs azoknak egyetlen hajszáluk sem. Magyarosan a hasonlat ilyenkor *erőltetett*, a mentség lehet *üres*, vagy lehet akár — *kopasz* is!

15. Végtelen sajnálom, de le kell szállitanom trónusáról a kefekötőt is ebben a szólásban: *iszik mint a kefekötő*. Léven csak a német sógor annak tudója, mért fogja e nemes tulajdoságot éppen a derék Bürstebinderre! Világosabb a magyaros szókép: *iszik mint a csap*! Valóban, a csap iszik bőven. Bort is, sört is. Pálinkát ritkábban.

16. Szép szólás a németben: *er macht ein langes Gesicht*. De magyarul így nem adható vissza: *hosszú képet csinál*. A magyar szem azt látja a szerencsétlen flótáson, hogy *leesik az álla*, vagy egyszerűen *elhül, hüldezik*. Hogy a hosszú-nál maradjunk, haza sem mehetünk *hosszú orral* (mit *langer Nase*), hanem *lefordulva, lefőzve* hazaszegyenkezzünk. És hogy az orrnál maradjunk: a kíváncsi nem

dugja mindenbe az orrát (*steckt die Nase in alles*), hanem *minden lében kanál!*

17. A magyar ember nem mondja a komoly dolgot játéknak, éppen azért nem fér össze gondolkodásával ez a szólás: *hagyj ki engem a játékból!* (Lass mich aus dem Spiel.) Inkább igei szóképpel él: *ne keverj engem bele*, vagy: *hagy engem békén, nem avatkozom bele!*

18. A német nyelv valóban játékosabb néha a magyarnál, im másik szép játékos szólása:

er spielt sich auf den Staatsmann heraus Magyarul nem ám: *államférfira játsza ki magát* — noha Mikszáth is így írja valahol, hanem így: *adja az államférfit*. Ezért éppen így nem: *urat játszik, hanem: adja az urat*.

19. Minden kezdet nehéz, de aki elől megy, annak nem kell okvetlen jeget törnie (das Eis brechen). Nem a jeget tör meg, hanem az utat.

(Még mindig sok van hátra!)

Igenis gyógyítható.

De hogy gyógyítható legyen, ahhoz két dolog szükséges: I. Hogy a beteg megtartsa pontosan az orvosa által előírt gyógyszerek szedését és az általános utasításokat. II. A beteg mindaddig folytassa gyógykezelését, míg azt az orvosa betegezettnek nem nyilváníttja.

(Folytatjuk.)

Diáksztrájk

Irta: Depinyi János.

II.

Mi sem természetesebb, hogy szintáink a harmadikosok mellett volt? — Mi lesz velük? Kibírják-e a koplalást és meddig? Hogy sujt rájuk a hatalom, ha gyöngék lesznek?

A többi osztályban folyt tovább rendesen a tanítás, minthá mi sem történt volna. A mi kenélyünk azonban ennek az eseménynek hatása alatt állott.

Ha az ablakon óra alatt lopva kinéztünk s egy harmadikost véltünk látni — ment az ujjal hátbökéssel továbbított távirat.

— Egy harmadikos.

— Szegény, mi lesz vele?

— Gyűjteni kell szegényeknek, hogy kibírják. Az igazság velük áll vagy bukik.

Igy sopánkodtunk értük.

Azok pedig az alatt szép tömött sorokban — vírus unitis — egy szomszédos községbe mentek proklamativ készítésre, kosztra s egy kis erőt, bátorságot adó borra. A proklamativ készítéséhez akadt fej, a kosztra és borra gyomor — csak a háttérben leselkedő pénzügyi krízis okozott el nem hessegethető gondot. No de első nap az is ment valahogy.

Mi meg déiben az ebédelőben elérzékenyedve néztük a harmadikosok üres asztalát.

— Vajjon hol járnak?

— Van-e betevő falujuk?

Mindenki kenyérének felét zsebre rakta. Hát ha szükségük lesz rá s elküldhetjük nekik.

Főlöleges volt az aggodalmunk. Akkor ők még az első merész lépéstől megittasulva, rengett a gánde-

Egy-kétszóagümőkórról

Irta: Dr. Bittner József orvos. Hercegszántó

III.

A nagyon változatos lerolyású tüdővésznek kezdetben igen kevés a tünete. A tüneteket ritkán találjuk eleinte meg, néha csak egyet, néha többet is. A kezdeti tünetek leggyakrabban a következők: étvágytalanság, lesoványodás hamar elfáradás, fáradtságérzés, estefelé apró lázak, apró köhécseles köpet nélkül, éjjeli izzadás, az az a köthártyák, nyálkahártyák elhályványodása. A betegség előrehaladtával a tünetek mind fokozottabb mértékben lépnek fel. A tüdővésznek akár kezdeti vagy későbbi szakában bármikor a nyirok, vagy a vérpálya útján a szervezet bármely részében (csont, izület, bél stb.) átterjedhet a gümőkór és ott újabb más káros baj képez.

Aránylag sokkal jobb kilátásuk azok a gümőkóros folyamatok, ahol a gümöbacillus először nem a tüdőben, hanem a szervezet más helyén üti fel a tanyáját — természetesen kivétel az idegrendszer, agyhártya, agy gümőkórja — mert ezeket a beteg szervezeteket sebészileg el lehet távolítani.

Igen gyakori, hogy a szájtüregbe, garatüregbe került gümöbacillusok a nyirokmirigyekben mintegy megfogatnak s ilyenkor fellép a nyirokmirigyek gümőkóra a nyakon. A körforma külső tünete a nyak oldalsó megnagyobbodása, melyet ha meg-

tapintunk göbös tapintatu. Az egyes göbök nem mások, mint a gümőnyirok mirigyek. Ezek a gümős nyirokmirigyek lassankint épen úgy, mint a tüdőszövet, lassan elrojtosodnak, elgenyednek, a geny a nyak bőrére átmarja s először egy, majd több nyílason ürül a gümőkóros geny, melynek színe kissé sárgás, törmelékeny tejfelszerű. Természetesen ez a geny is telítve van gümöbacillusal és így fertőzőképes.

Sok esetben a nyállal a gyomorba lenyelhetjük a gümöbacilust. A kórokozó a gyomorban ritkán okoz megbetegedést, de ha a gyomorban levő sav nem tudja elpusztítani a gümöbacilust így változatlanul jut be a belestornába, ahol legtöbbször a vékonybelet betegíti meg.

Gyakori jelenség, hogy gümöbacillus anélkül, hogy másüt kimutatható elváltozást okozna, megtelepszik a csontban, izületben, vesében, ivarszervekben, szemben, bőrön, agyhártyán stb. és itt mint elsődleges csont izület stb. gümőkört okoz. Mint az elmondottakból kitűnik a szervezetünknek nincs oly részecskeje, melyet ez a rengeteg betegség meg ne támadna.

Most, hogy nagyjából már áttekinítettük e nagy betegségsoportot, okvetlenül felvetődik az a kérdés, hogy gyógyítható-e a gümős megbetegedés?

Az állatbarát

Nem a barát az állat, hanem az ő barátjai. Mert az állatok az ő barátjai és viszont. Nem azért emelem ezt így ki, mert visszaemlékeztem arra az öreg közmondásra, amely szerint a madarat a tolláról, az embert a barátjáról lehet felismerni, mert hisz az öreg még a közmondásokból is ósdi, nem divatos ilyenekkel előhozakodni, meg hát minden hasonlat sántit is, ha öreg, ha nem, — hanem csak azért hoztam fel, mert érdekessége miatt külön helyet foglal el a barátok között az állatbarát.

Az állatbarátnak két fajtája a legelterjedtebb. Az egyik az Agglegény, a másik a gyermektelen Nős.

1. *Az agglegény* — előszeretettel tartja a különböző madár- és macskaféléket.

Ezek között legnagyobb büszkesége az ő kandur macskája. Milyen kövér és erős — megfoghatna még egy patkányt is, de nem fog meg,

mert van esze, ha a gazdájának nincs is. hogy vesz neki májat s így hát ő minek fáradjon azzal, hogy azt a szegény patkányt megfossa életétől, mikor az is oly remegve ragaszkodik életéhez, mint az óriási patkányok a magukéhoz és egy jó erős pakányt nem is gyöngé és harapni is tud — szóval nem érdemes vele vesződni. S a derék háziállat — nem a barátot gondoltam, hanem a macskáját — nem is fogja meg a patkányt, sőt még az egeret sem, Legteljebb a kalitkából csen ki egy-egy madarat és jól betizórázik belőle. A gazdája erre is büszke, hogy milyen ügyes!

Második kedvence az állatbarátoknak a szobacica — de ez már nem kandur. Őt még jobban becsüli mint a kandurt, nem tudni mi okból. Pedig ajánlatos néha kicserélni, mert a dédelgetett kedvenc szemtelen lesz, a gazda fejére nő s úgy érzi, hogy ő a házban nélkülözhetetlen.

A madárfélék közül nagy barátja az agglegény egy pár tyuknak. (A

p-t a sváb agglegények néha b nek ejtik, még a magyarok is — ha náthásak.) Ezeket nem ereszt be szalonjába, így hát Petőfi versét sem lehet rájuk citálni: „Ej, mi a kő? Tyukanyó kend A szobában lakik itt bent?” Hogy miért nem ereszt be? Talán azért mert oly vének, hogy már meg lehet őket „kend”ezni.

2. *A gyermektelen nős* az sokkal szimpatikusabb az állatok körében. Ő csaknem kizárólagosan a kutyáknak a barátja.

Van neki komondorja, vadászkutya, vizslája, kiskutyája, nagykutya és a tetejébe még erős is: a felesége az édes kutyuskája (Nem én mondtam, tőle hallottam! Pardon, pardon!) Nagyon nehéz lehet a helyzete.

Szóval pártolja a kutyákat és nem elégszik meg azzal, hogy az ő kutyája testi kvalitásoktól legyen ékes, hanem azt is elkívánja, hogy szellemes legyen, hogy produkáljon is az a kulya valamit, mert csak ez a

fontos, igaz hogy csak neki, mert a kutyái az egész produkciós leckét kutyába sem veszik.

Ő például becsületbeli dolognak tartja, hogy ha egy légy elröpül a kutyája orra előtt, azt étvágygerjesztő cuppantással kapja el — és el is kapja kérem — azt tessék megnézni s ha nem kapja el, az csak azért van, mert a társaság elvonja a kutyája figyelmét. Mert egy rendes kutyája nem szeret diszelegni a tudományával, neki legfőbb büszkesége a gazdája, akihez hasonlót az emberek közt nem igen lehet találni, legteljebb a kutyák között.

A macskafélék közül ő is tartana szobacicát, de az édes kutyuskája nem engedi meg, mivel hogy a kutyák és a macskák között ősi idők óta feszült viszony van.

Mit tehet egy családalan állatbarát? Söhajtva simogatja meg a kutyáit, pedig, a kutya vigye el, szívesebben tenné ezt egy selymes kis szobacicával.

Mihályfi Ferenc

amus igitur, és döngött a Ballag már a vén diák, tovább, tovább kedves dala... messze, valahol ott ahová az alma mater keze nem ért, de nem akart nyulni, mert tudta, hogy a báránycái maguk visszajönnek, ha lemegy a nap s nem érzik anyjuk meleg, odaadó szeretetét.

Künn hóvihar csapkodta a nagy intézeti hálóterem ablakokat, a szél nekibőlülve kapaszkodott a rosszul zárt ablak réseken át — mi meg összebujva a kályha körül ültünk hálóköntösben mint töprengő hamleti lelkék.

— Mi lesz, ha a sztájk általános lesz? Mik a kötelességeink a harmadikosokkal szemben.

Az egyik ovatosságból kiállított ör beszólt:

— Vigyázz, jön a hetes!

Mint az egerek ugrottunk szét. A sötétben szegény Oldal Jancsival orrostul ugrottunk össze — én még nem felejtettem el, de ő már régen — ő csonttá fagyott szibériai földben.

Másnap reggel a hirdető tábláról lekerült a kétszám óta ott lógó régi önképzőköri műsor s a szigorú, de jószágos igazgató felhívása került a helyibe.

Egymás hegyin-hátán állt a sok diák olvasni azt. A legközelebb állók laposra nyomták az üvegen orrukat. Jobban mondván mi nyomtuk oda őket. Mi meg hátul sopánkodók csak unszoltuk őket.

— Mi az, mit hirdetnek? Valaki olvassa hangossan föl!

Azon pedig nem volt egyéb, egy jószágos atyai felszólításnál, melynek mottója az volt: vissza a kötelességhez

— Nem, csak azért sem!

— Mi is szrájka lépünk.

Ez volt a leghőbb vágyunk.

Este aztán mikor már a vacsora időn túl voltunk, jött a hír: megjöttek a sztrájkolók.

— Jaj csak mehetnénk nézni őket, hogy néznek ki, lesoványodtak-e, szakalluk nőtt-e?

Mozdulni azonban nem lehetett, a negyed évesek mint kerubok vigyáztak ránk. Ők már kilépni szándékoztak az életbe s a Sturm és Drang periódust hűtötte a jobb fel fogás.

Haragudtunk is ezért rájuk, s az egyiknek ki bejött hozzánk a tanulóknak, bennünket józanabb fel fogásra bírni, éjjel tanuló szobájának asztalára félreérthetetlen tendenciával egy szép cipőtalpot es nyelvet rajzoltunk e felirással:

— In hoc signo vinces!

A Magyar Külpolitika a Magyar Revíziós Liga hivatalos lapja legújabb számában érdekes cikksorozatot közöl, amelyben kiváló angol, olasz és német államférfiak és közgazdászok írnak arról, hogy a világ gazdasági válságát a rossz békeszerződés okozták és a kivezető út a revízió. Pekár Gyula A genfi játék címmel ír cikket, Fall Endre dr a Magyar Revíziós Liga ügyvezető igazgatója A revízió útja címmel számol be a revíziós mozgalom újabb előretöréséről, Károlyi Gyula gróf genfi utjáról a lap genfi munkatársa számol be színes cikkben, egy másik pedig a budapesti olasz követség életét ismerteti. Bőséges rovatok és szép illusztrációk teszik teljessé az új számot. — A lap kiadóhivatala (Budapest, IV., Vámház körút 10.) az érdeklődőknek szívesen küld mintatványszámot.

A szabadkai városi tanács támadása a katolikus egyház ellen

Kell-e köztemető Szabadkán? A katolikus egyház követeli Szabadkától a kegyuri jogok teljes tiszteletben tartását

Szabadkán a köztemető létesítésének ügyében széleskörű értekezletet tartottak. Az értekezletre meghívták az összes felekezetek egyházi és világi vezetőit.

Vukics Franja főjegyző ismertette az értekezlet célját és a központi temető létesítésének kérdését. Utána Osztójics Szelimir polgármester mondott beszédet és közölte, hogy a köztemető építésének kérdését körülbelül egy évvel ezelőt egy katolikus lelkész vetette fel előtte. A tervet helyesnek találta és intézkedett is, hogy a köztemető ügyében minél előbb tegyék meg a szükséges lépéseket.

A katolikus papság természetesen nem vett részt az értekezleten, ezzel szemben minden más felekezet képviselői ott voltak és magukévá tették a városi tanács álláspontját. Egyik felekezet sem emelt kifogást a köztemető építése ellen. A vita folyamán a polgármester Mihajlovics Sztanisa pravoszláv plébános közbeszólására kijelentette, hogy egy érvényben levő magyar törvény értelmében a városnak joga van köztemetőt építeni és ha a köztemető elkészül, a városi tanács betilthatja a meglévő temetőkbe való temetkezést.

A szabadkai „Napló” írja: A köztemető aktuális kérdésén kívül Szabadka város kegyuri kötelezettségének problémája foglalkoztatja az egyházmegyei hatóságokat. Szabadka város legutóbbi közgyűlésének azon határozata, amely bizottság kiküldetését, illetve a jogi bizottság összehívását indítványozta az egész kérdéskomplekszum tanulmányozására, azt a benyomást gyakorolta a hivatalos katolikus egyházmegyei vezetőkre, hogy a város minél hamarabb szabadulni szeretne kegyuri kötelezettségeitől. A közgyűlés által illetékesnek talált jogi bizottság, amelynek a tagjai a képviselőtestület jogász városatyái, még nem tartott érdemleges ülést az ügyben, de a kegyuri kötelezettségek megszüntetése érdekében indított mozgalom minden mozzanatára természetesen

legfelvigyelnek az egyházi hatóságok.

A város álláspontját megkísérelték összhangzásba hozni az egyház érdekeivel, de amint már ma is megállapítható, ez a közvetítés nem járt kellő eredménnyel: mindkét fél megmaradt eredeti felfogása mellett. Szabadka város vezetőségének az a szilárd meggyőződése, hogy a kegyuri jogokat megszüntetheti, amikor akarja. Hogy eddig ezt nem tették, azt azzal magyarázzák, hogy a katolikus egyház iránti igen megszűrt terjedő tiszteletből nem hozták szönyegre a kérdést mindaddig, míg ennek végleges rendezését a súlyos gazdasági helyzet parancsolóan nem követelte.

Szabadka város vezetősége teljes tisztelettel van az egyház iránt és figyelembe veszi azt, hogy lakosságának túlnyomó része katolikus, soha nem gondolt tehát arra, hogy megvonja az anyagi támogatást a katolikus egyháztól, csupán a segítségzés formáját akarják megváltoztatni.

A Napló szerint az egyházmegyei hatóságoknak az az álláspontja, hogy nem engedhetnek azokból a jogokból, amelyek a Mária Terézia által adott patensekben félremagyarázhatatlanul le vannak fektetve, semmi körülmények között nem egyeznek bele, hogy a kegyuri jog megszüntetése fejében más formában kapják kézhez a plébániák a város támogatását.

A kegyuri kötelezettségek alól különben a város bármennyire is szeretné, nem tudja magát kivonni.

Az egyházmegye illetékes faktórainak az a felfogása, hogy ha a katolikus egyház engedne a kegyuri jogok kérdésében, úgy teljesen kiszolgáltatnák a plébániákat a város akaratának. A város évről-évre kénye-kedve szerint állapíthatná meg a többi egyházaknak nyújtott segélyekkel egyidőben a katolikus plébániák részére kiutalandó támogatás mértékét s ebbe azért sem nyugodhat bele a katolikus egyház, mert akkor a város támogatása egyszerű segélyezésnek számítódnék, amelyett bármikor változtatni lehet.

Különvélemény

Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur!

A szabad szó és a véleménnyilvánítás szabadságának jogán engedje meg; hogy b lapjában és bőségesen lereferált Vekko Prelo-hoz hozzászóljak s a tömjénező hanggal szemben külön véleményt jelentsek be.

1. Nem tudok tömjénezni az olyan Prélóknak már azért sem, mert Gárdonyi szerint a „A Duna se német, ha már egyszer magyar földre ért.” (Egri csill. I.) A mulatozás, a bál se legyen Prélo, — hanem maradjon meg becsületos magyar bálnak.

2. Nem tudok tömjénezni ilyen Prélóknak már azért sem, mert a megszállott területek magyarja az öreg Hoffer Bálinttal csak a csillagok között tarthatnak ma már négyülést, a földön alig. „Ha esténként feljönnek a csillagok, akkor mi az égre nézünk és valamennyien egyet gondolunk. A lelkünk minden este négyülést tart a csillagok fölött.” (Herceg: „Fekete lovas” III.) Igy keseregnek ők a rab magyar föld rab magyarjai, — nálunk meg Prélóznak!

3. Nem tudok tömjénezni az ilyen Prélóknak, mert nem tudom belátni azt, hogy mi szüksége van ezeknek a trianoni határokhoz alapot szolgáló nemzetiségi színnek a kiakcentuálására, még rikitóbbá festésére? Mi szükség van Prélóra éppen Baján, ahol a becsületos és százszázalékig megmagyarosodott bunyevacság csemetéi már magyarul felelnek a rácul kérdező nagyanyónak? Miben a magyarosodás útján szépen haladó tömeget ilyen farsangi prélozással a magá nemzetiségi voltára figyelmeztetni? Evvel nem szolgálják a magyarosítás szent ügyét. Mert ha igaz az, hogy nyelvben él a nemzet, úgy igaz az is, hogy addig, amíg valaki nemzetiségi nyelvet tart anyanyelvén, addig nem tarthat maradék nélkül a nemzet lélekéhez, ahhoz a nemzeti lélekhez, amelyről Gárdonyi Pétör ura így beszél: „A nemzetek nem testi nyájak és csordák és kondék és ménesek, hanem lélekrajok a nagy világmindenségben. Ahány nemzet, annyi különböző lélekraj”. („Bibi”) S amíg itt tömegek a maguk nemzetiségi karakterét hangsúlyozzák, Prélózzák ki a trianoni magyar világra, addig én szomorú szívvel állok a trianoni koporsó körül s az „Új földesur” szép reménységének virágát hervadtan teszem le erre a tragikus katafalkra.

A mult hetekben egy cseh gyókérről származó, de izig-vérig magyarrá lett apácafőnök nyomorult 6—8 pengős értékű meghívókat ajándékba merészelt elfogadni cseh sógorától. Nosza, a hazaffyak berkében lett nagy lárma. — Miért? Mert a meghívó cseh signalása megbotránkoztatja a magyarságot!! Hát, kérem, akkor az ilyen préloknak a signumához mit szólunk? Én ugyan sem magyartalansággal nem vádolólok a prélo rendezőit és résztvevőit, nem is loccsantom a nyakuk közé a gyalázkodásnak, lepocskondiázásnak moslékosdészáját, mellyel az ominózus kunbajai ügy támadó meg-tisztelték a védőket, — én csak zerevényen különvéleményt jelentek be a nagy zsviós és tömjénezéssel szemben. Voltam olyan vakmerő, hogy Magyarországon ágaskodni merészelt bennem a magyarság. Kissé megbotránkoztam. De ha a hazaffyak most meg ezért akarnak megfojtani, akkor az egészet igen halkán mondtam csak.

Mihályi János.

Akácfa

1930. évi őszi vágásu

Akác hasáb ab. telep ölenként P 56.00

Akác gömb ab. telep ölenként P 50.00

Kapható:

Katanics Antal

tűzifa kereskedőnél.

Fatele: Szentjános-ut. Gázgyár előtt

Telefon: 91 szám.

Mit kell elmondanunk a készülő „Turul bál”-ról?

Mult héten néhány sorban beszámoltunk arról, hogy a Bajai Turul Sport Egylet farsang vasárnapján Turul bált rendez, mellyel kárpóttja városunkat a protestáns és katolikus bál elmaradásáért. Szükségesnek tartjuk ezuttal a következőket elmondani.

A Bajai Turul Sport Egylet, tulajdonképpen nem is kell külön bemutatnunk, csaknem egy évtizeddel ezelőtt maroknyi kis csapat verődött össze csonka hazánk végvárában. Igazi magyar szívetlenség, derék bácskai sportemberek, akikben még sajtó a fájdalom, vérzett a seb, melyet a világegésben szereztek, nem nyugodtak oly könnyen bele a legigazságra. A keserűség ökölboszorította a kezeket és néma daccal megkezdtek a bácskai határállomáson nevelni a jövő nemzedéket, maguk köré gyűjtötték azt a fiatalságot, amely egyedül hivatott megfizetni a borzalmakért, amelytől annak idején követelhetjük, hogy ősapáink vérről szerzett földjeit újra a Kárpátoktól az Adriáig terjesszék ki. Ezek a derék emberek fokozatosan oltották a fiatalság lelkébe a mens Sana in corpore sano eszméjét. Ép lelket csak ép testben lehet nevelni! A fiatalságnak pedig mind a kettő életető eleme. Ez volt a jelszó az alakuláskor, ezt hirdeti ez a keresztény egyesület ma is!

Ez volt a Bajai Turul keletkezésének története. Egy évtized alatt a maroknyi kis csapat hatalmas táborra növekedett, melyet sem a külső támadások, sem a mesterségesen támasztott belviszályok nem tudtak leapasztani, nem tudtak megbontani. Egy évtized munkája szívet öntött az ifjúságba, testi és lelki erőt adott a küzdelmekhez.

Ez az egyesület országos viszonylatban is dicsőséges nevet szerzett, vívói, atlétái, birkózói, lapdarugói és leventéi nemcsak a csonka megyében tudtak sikert sikerre halmozni, hanem országos elismerést is szereztek. Sajnos hosszú éveken keresztül nem részesült megfelelő támogatásban és fájdalmasan láttuk a közönyt, amellyel az egyesület sorsát sokan kezelték.

1931 azonban egy új dicsőséges ut kezdő állomását jelenti. A téli becsületes munka újra összegyűjtötte, ismét az egyesület mellé állította a megye keresztény társadalmát és megkezdődött a munka, amellyel még a multnál is dicsőségesebb jövőt készítenek elő. Ebben a munkában pedig minden keresztény embernek részt kell venni, aki szíven hordja a fiatalság ügyét.

A tenyészállatbeszerzési kölcsönt még nem kell visszafizetni
Azt a 4 millió 640 ezer pengőt, amelyet a gazdák 2 évvel ezelőtt kaptak kölcsönbe, a földmivelésügyi minisztériumtól tenyészállatok beszerzésére, ezidén kellett volna visszafizetni. Ezt a visszafizetési határidőt tekintettel a buza árának esésére, ami érzékenyen sújtotta a gazdákat, Mayer János földmivelésügyi miniszter újabb két évszázadra terjesztette ki.

A NEMZETI KASZINÓ február 16-án rendez meg alapszabály szerű farsangi táncestélyt. A meghívókat a napokban szétküldik.

Népszámlálás Csátalján. A Csátaljai népszámlálás eredménye a következő: összesen 2648 lélek, ebből 1323 férfi és 1325 nő. Tíz évvel ezelőtt volt összesen 2418 lélek. Tehát 230 lélekkel több lélek van.

Véres határincidens a görög és bolgár határőrök között

Kétórás ütközetben egy görög katona elesett, akinek holttestét áthurcolták bolgár területre

Szalonikiból jelentik: Csütörtökön délelőtt tíz órakor a bolgár görög határon, a 2. számú görög és 2. számú bolgár őrházak közelemben formális csata folyt le a görög és bolgár határőrök között. Az ütközetben a két állam katonái több mint ezer lövést adtak le egymásra és az összetűzésnél Petrakopoulos görög katona meghalt. Holttestét a bolgár határőrök bolgár területre hurcolták át.

A szalonikii hadseregarancsnoksághoz érkezett jelentés szerint csütörtökön reggel egy marhacsorda ment át Bulgáriából görög területre. A görög őrház parancsnoka parancsot adott az egyik katonának, hogy az állatokat kergesse vissza a határon túlra. A katona eleget is akart tenni a parancsnak, mikor a bolgárok egyszerre sortűzet adtak le rá. A görög határőr is visszalépett, úgyhogy ebből két óra hosszat tartó lövöldözés támadt a bolgárok és a társuk segítségére siető görög határőrök között. Az ütközet végén a bolgár határőrök a megadás jelül kitűzték a fehér zászlót.

A mindkét határőrség parancsnokságához beérkezett jelentések után görög és bolgár tisztekből álló bizottság szállt ki a határincidens színhelyére, hogy az összeütközés okát hivatalosan megállapítsák.

HIREK

Elmarad a Misszió farsangi teaestélye. A Szociális Misszió Társulat szerdán tartotta februári gyűlését. Az összejövetelen a tagok nagy számmal vettek részt és igen élénk érdeklődéssel kísérték az egyesületi problémákat. A megnyitóban dr. Gonczlik Kálmán apátplébános kegyeletes szavakkal, meleg elismeréssel emlékezik meg az elhunyt Ferdel Lajosról, aki a Missziónak lelkes, dolgozó tagja volt és minden szociális munkában tevékenyen részt vett. A tisztikar rendes havi beszámolója mellett érdeklődés fogadta a szegényügyi gyűjtésről szóló jelentést ugyancsak a Misszió januárban szükségesnek bizonyult soronkívüli nagyobb szegénytámogatásairól történő bejelentéseket. A Szociális Misszió Társulat tagjai e hónapban, febr. 14., 15., 16., 17., tehát a farsangzáró napokban négy napos szentség-

imádási ájtatosságon vesznek részt. Az egyesület szokásos farsangi teaestje a bőjti időszak közelsége és a Leányklub február 14-iki előadása miatt elmarad.

Családias est a Polgári Kaszinóban. A Bajai Tóth Kálmán Polgári Kaszinó elnöksége folyó hó 16-án este fél 9 órai kezdettel tartja szokásos családias jellegű házi estjét, melyre ezúton hívja meg t. tagokat b. családjaikkal és hozzátartozóikkal együtt. Belépődíj nincs. Külön meghívót nem küldünk. Kérjük a hölgyeket lehetőleg egyszerű ruhában jelenjenek meg.

A Tanítóegyesület mai estélyének műsora. A csonka vármegye Tanítóegyesülete ma szombaton este 8 órakor a Központban tartja téli műkedvelő előadását. A műsor keretében közreműködik a tanítóképző zene- és énekkara, azonkívül előadják „Az aranykakas” című bohózatot. A háromfelvonásos kitűnő darabban elsőrangú műkedvelők jutnak igen hálás szerepekhez.

A JÓ VARRÓGÉP

PRECIZIOS MUNKÁ

EZÉRT

ÓVATOSSÁG A BESZERZÉSÉNél

Milyen varrógépet?

ÉN MÉGIS

SINGER-VARRÓGÉPET VESZEM,

MERT: elsőrangú minőséget jelent,

MERT: a Singer-gyár a precíziós munkák előállításában évtizedes tapasztalatok felett rendelkezik,

MERT: a Singer-varrógépek ára nem magasabb, mint más gyártmányé.

A Singer-varrógépek az egész világon a legjobbaknak vannak elismerve

Kényelmes fizetési feltételek!

Állandó díjmentes tanfolyamok a kezelésben, minden Singer-üzletben

SINGER VARRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

FIÓKUZLET:

BAJA, ERZSÉBET KIRÁLYNÉ-UTCA 10. SZ.

Az első szám Herr György népdal-egyvelege Erik a buzakalász. „Az aranykakas” szereplői Behavetz Lusi, Király Sándor, Pukli Ferenc, Beyer Hedvig, Kiss György, Szeremlei Lőrinc, Nádas Irén, Barcsai Irén, Solyvár István, Flach Pál, Pap Margit, Banó Teri. A felvonás közben a tanítóképző énekkara Herr György Ne szíjzatok... című gyönyörű népdal-egyvelegét adja elő, végezetül az ifjúsági zenekar eljátsza Lehár: Luxemburg keringőjét. Előadás után a Központi valamennyi termében magyaros táncmulatságot rendeznek. A tiszta jövedelmet a tanítói jótékony célokra fordítják. Belépő jegyek ára páholyülés és földszint I—XII. sorig 2 pengő adó 4) fillér, XIII. sortól 1'50 pengő adó 30 fillér. I. emeleti erkélyülés 1 pengő adó 20 fillér, II. emeleti oldalülés 60 fillér adó 42 fillér. Jegyek a tantestület és az óvónői kar tagjainál, azonkívül este a pénztárnál válthatók.

SZENT IMRE ALBUM füzve vagy kötve kapható az „UJ ÉLET” R.-T. könyv- és papírkereskedésében.

Holnap lesz a februári vásár. Holnap, vasárnap lesz Baján a februári országos kirakó és állatvásár. A vasárnapi országos vásár eredménye ellenáll ezuttal a rossz gazdasági viszonyokon kívül, a hirtelen keményre fordult időjárás is, olyannyira, hogy a holnapi vásár a kereskedők és árusok számára nagyon kevés forgalmat ígér. Az államrendőrség a zsebmetszők és vásári tolvajok távoltartására a megfelelő intézkedésekről már gondoskodott, ámbar aligha lesz szükség a fokozott vigyázatra, mert annyi tapasztalatuk már a csirkefogóknak is van, hogy a mostanában esedékes vásárok számukra sem hoznak jövedelmet.

Sok a látogatója a bajai varró és himző gyorsasági tanfolyamnak. Kedden kezdődött meg Baján a háromhetes varró és himző gyorsasági tanfolyam. A himző tanfolyam iránt oly nagy az érdeklődés, hogy a tervezett napi kettős tanfolyamra a sok jelentkezőt nem sikerült beosztani és a délelőtti órák mellett még kettő délutáni csoportosításról kellett gondni. A tanfolyam a szentferi crendi zárda Széchenyi-utcai oldalépületében van. A február 22. versenyre már 70-en felül jelentkeztek a résztvevők.

SZENT IMRE ALBUM füzve vagy kötve kapható az „UJ ÉLET” R.-T. könyv- és papírkereskedésében.

Ivóvizet! Baján az Erzsébet királyné utcában a Vöröskereszt patika előtt van a belváros egyetlen valamire való kutja. A másik, a városháza előtti, oly lassan adja a vizet, hogy a cseledleányok félórakig kaszinóznak, amíg rájuk kerül a sor. Mest az Erzsébet királyné utcában lévő kut is megromlott és a panaszkodó lakosság sürgősen annak megcsináltatását.

Bácsborsódnak 3366 lakosa van. A Bajai Ujság február hatodik számának népszámlálási kimutatásába hiba csuszott be. Bácsborsódnak nem 1713, hanem 3366 lakosa van.

Székrekedésnél, emésztési zavaroknál, gyomorégésnél, vértódlásnál, fejfájásnál, álmatlanságnál, általános rosszullétnél ígyunk reggel éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. A belorvosi klinikákon szerzett tapasztalatok szerint a Ferenc József víz az ideális hashajtó minden jellemző tulajdonságot egyesíti. A Ferenc József keserűvizet gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Közgazdaság.

Rendkívül elszaporodott Győr körül és a mosoni Kisdunaság mentén a pézsmapocok

Ismeretes, hogy Csehországba, a Prágától mintegy negyven kilométerre délnyugatra eső Dobrisch községbe Kanadából három nőtény és két pézsmapocokot telepítettek azzal, hogy nemesprémgazdálkodást kezdenek tenyésztesükkel. A próbalkozásnak az lett az eredménye, hogy már 1914-ben szinte egész Csehországot elárasztották a pézsmapocok és igen nagy károkat okoztak földalatti turásaikkal úgy a tőgazdaságokban mint az árvelmi töltések, vízierőtelepek és a vasuti töltések megrongálásával. Csehország felől sugárirányban a szomszédos államok felé is elterjedtek a pocok és ezidőszent Csehszlovákiában, Németország keleti szélén, Ausztriában és Magyarországban a Duna mindkét partján mintegy 200.000 négyzetkilométer területen tenyészik és egyre tovább terjed. A földművelésügyi miniszter 1921 tavaszán, mikor az egyik sárvízmelléki tőgazdaság jelentette, hogy területén pézsmapocokot ejtettek el, elrendelte a pézsmapocok országos irtását, annál inkább, mert felő volt, hogy az állat elszaporodásával a dunántúli haltenyésztésre kiszámíthatatlan károk háramlanak. Jutalmat is tűzött ki a földművelésügyi miniszter egy-egy pézsmapocok elejtésére. Így azután tizenhat hónap alatt összesen 2802 darab pocokot ejtettek el Ezek közül Győrmezőgyén 1219 darabot, Mosonban 1212, Sopronmezőgyén 239, Komáromban 125, a többi szomszédos vármegyében pedig 13 darabot. A földművelésügyi miniszter az irtás díjazását beszüntette ugyan, de hangsúlyozta azt is, hogy a pézsmapocok irtása továbbra is a legnagyobb irófeszítéssel folytatandó.

Az Alföld csatornázása és öntözése

Érdekes cikksorozat jelent meg a Pesti Hírlap január havi számaiban dr. Ruffly Varga Kálmán gazdasági akadémiai igazgatótól, aki az elmúlt nyáron, kormánykiküldetésben, hosszabb tanulmányi utat tett Spanyolországban, főleg Valenciában, az ottani öntözések tanulmányozására. A elsorolt adatok valóban bámulatók, annyival is inkább, mert a valenciai talajok olyan humusz-szegény, jobbára homokos és meszes, sovány, rossz minőségű talajok amik nálunk nincsenek is. A talaj termőerejét jóformán csak műtrágyázással tartják fenn. Istálló-, de csakis sertés trágyát, csak ritkábban

Egyetel több cukrot!

Acukor táplál!

adnak, mert állattartással nem igen foglalkoznak. Hektáronként 15-60 q műtrágyát adnak, amelynek 50 százaléka szuperfoszfát, 35 százaléka kén-savas ammóniák és 15 százaléka kálió. Ezen műtrágyamennyiség és megfelelő számú öntözés mellett a narancsligetek hektáronként legalább 6250 peseta tiszta jövedelmet adnak, amely jobb minőségű narancsoknál 15-18 ezer pesetáig emelkedhet. A hagyma termése ugyanilyen trágyázás és tiszteri öntözés mellett 4-700 q termést és 1500-1800 peseta, a lucerna tizenötöszi öntözés és ugyanazon műtrágyázás mellett 200 q száraz szénatermést ad, a paprika zöldtermése a 15 ezer kg-ot is eléri. A tengeri 40-50 q szemtermést, a buza 50 q szemtermést ad.

Eddig a szakértők azt állították, hogy a Tisza vize nem elegendő az öntözéshez, most azonban Rutkay, a spanyolországi öntözések nagy részének létesítője nemcsak állítja, de bizonyítja is, hogy a Tisza vizeinek tárolásával olyan nagymennyiségű víz áll rendelkezésre, amennyi 2-2.5 millió kat. hold rendszeres öntözésére elegendő. Ugy látszik, hogy egy külföldi pénzcsoport a szükséges tőkét is hajlandó rendelkezésre bocsátani, amely esetben semmi akadályja volna az évtizedekre terjedő munkálatok mihamarabbi megkezdésének, miáltal hazánk mezőgazdaságában egy egészen új korszak kezdődne, amely áldásos volna nemcsak az öntözésben résztvevő gazdáknak, hanem az egész országra is. **Megjelent a földművelésügyi miniszter új aratási rendelete.**

Mint minden évben, ebben az időtá-

ban; Mayer János föld-ívelésügyi miniszter ezúttal is kiadta az 1931. évi mezőgazdasági munkáknak, különösen pedig az aratási és cséplési munkáknak zavar-talan elvégzése tárgyában készült rendeletét. A rendelet szerint a hatóságoknak mindent el kell követniük abban a tekintetben, hogy a munkaadók az aratási és cséplési munkákra és általában minden gazdasági munkára hiva-ásos mezőgazdasági munkásokat szorzódtsenek. Külföldiek az ország területén mezőgazdasági munkák elvégzésére csak munkavállalási engedély alapján alkalmazhatók, amelynek megadására a földművelésügyi miniszter jogosult. Engedély alapján is csak akkor alkalmazhatók külföldiek, ha bel-földi munkaerő már nincs. A külföldiek engedély nélkül való alkalmazása büntetendő cselekmény.

Aratást, hordást, nyomtatást, cséplést vagy más gazdasági munkát nem cselédi minőségben elvállalni szándékozó munkásokkal a munkaszerződés mindig írásban és a munkaadó vagy az illetékes községi előjáróság, megyei városokban a polgármester, előtt kötendő meg. Figyelmezteti a rendelet a munkaadókat és gazdasági munkásokat, hogy amennyiben a munkaszerződést nem így kötik meg, az a közgazdasági hatóság előtt nem érvényesíthető csak a bíróság előtt, amely eljárás költségei pedig mindkét félre súlyos anyagi terhet jelentenek.

Ahol a gazdasági munkások részére közpénzben vagy terményben fizetett napszámbekek annyira kicsinyek, hogy azok az adott gazdasági viszonyok, között a munkás és családja megélhetését nem biztosítják.

Laptulajdonos Uj Elet nyomda r. t.
Felelős kiadó és kiadóhivatal vezető
DR. MAMUSICH JÓZSEF.

Bajai meghívásra a CSEPELI Weisz Manfréd gyár f. évi február 22-én, vasárnap a Nemzeti Szálló nagytermében a magyar ipar védelmére, magyar gyártmányú

C-S-E-P-E-L

varrógépeken.

varró és himző gyorsasági versenyt rendez.

A versenyen minden Bács-Bodrog vármegyei és bajai hölgy, társadalmi küömbőség nélkül résztvehet bármilyen gépen tanult is varrni, vagy hímezni. Egyszerre 50 drb. Csepel varrógépen indul a verseny. Nevezésidő nincs, azonban tekintettel a gépek szállítására, csak betegség esetét vegyék a nevezők az elmárálás komoly okául.

Nevezési zárlat 1931. február 15.

A verseny tárgya: Gyors varrás, gyors hímzés és szabadon választott munka. A varráshoz kifűzött kötény, a hímzéshez szükséges anyagot a helyszínen díjmentesen kapják a résztvevők. A szabadon választott munkát saját költségükön állítják elő. A versenyen varrott kötények a bajai szegénylények között lesznek kiosztva. — Minél több jelentkező, annál több kötény jut a szegényeknek.

Jelentkezni lehet: Belvárosi Oltáregylet, Congregatio, Izraelita Nőegylet, Kiscsávolyi Oltáregylet, Lorántffy Zsuzsanna egylet, Lutheránus Nőegylet, Mansz. Magyar Nők Szentkorona Szövetsége, Szociális Misszió, ahol minden felvilágosítást készséggel adnak.

Az elkészített munkákat egy pártatlan bírálóbizottság fogja megírni.
Védnökök: Bisztrai Balku Gyula főispán, dr. Szabovlyevits Dusan Bács-Bodrog vármegye alispánja, dr. Vojnics Ferenc polgármester. Elnöke: Bisztray Balku Gyuláné, Társelnök: dr. Vojnics Ferencné, Tagjai: Major Józsefné, Chobodiczky Alajosné, dr. Donhoffer Szilárdné, Herr Ödönné, dr. Klenáncz Györgyné, Sebestyén Sándorné, Kemény Gáborné, Scherer Rezsőné, Szabó Sámuelné, Weidinger Dezsőné.

Minden műszaki felvilágosítást HORVÁTH VILMOS nyujt Vörösmarty-u 6
Nyeremény tárgyak: I. díj 1 drb. Csepel háztartási zárszekrényes varrógép, II. díj 1 drb. Globus zománcozott luxus asztaltűzhely, III. díj 1 drb. luxus gázfürdőkályha, falra szerelhető, IV. díj 1 drb. Csepel női kerékpár teljes felszereléssel, V. díj 1 drb. varrógépmotor, VI. díj 1 készlet konyhadény 30 kgr. súlyban, VII. díj ötven pengő, VIII. díj 1 pár gázvas gázhevítővel, IX. díj 1 drb. varrógépre szerelhető varrófény, X.-XV. 1 1 drb. nikkelezet szénvasaló, XVI.-XXV. elismerő oklevél.

Vendégeket úgy a kiállításra, mint a versenyre, amely 22-én délelőtt 9 órakor kezdődik szívesen látunk.

URANIA

1931. február hó

7-én, szombat

d.u. 6 és este fél 9-kor.

1931. február hó

8-án, vasárnap

d.u. fél 4, 6 és fél 9-kor.

2napig

A Radio Corporation mesterműve.

FLORENZ ZIEGFELD

színházak együttesének legnagyobb és legújabb attrakciója

RIO RITA

Filmoperett 15 felvonásban.

Írta: LUTHER REED. — Zenéjét szerzette: HARRY FHERNEY — Karnagy: VICTOR BARRANELLE

FŐSZEREPLŐK:

BEBE DANIELS és JOHN BOLES

Csodás ének

és táncszámok, izgalmas cselekmény, minden képzeltet feltűnő látványosság. **120 tagú zenekar**

KISÉRŐ FIMJE:

BUSTER és A REPÜLŐ MATRAC

Burleszk 2 felv.-ban.

FŐSZEREPBEN:

Buster és a Tigi kutya.

Magyar hirdó

— legújabb számai. —

Bármily gyártmányu készüléket

a BRUSZT-féle RÁDIÓHÁZBAN

szerezhet be legelőnyösebben.

(Az ország egyik legrégebbi szaküzlete.)

Szent István-tér 4. Telefon : 255.

Kérje legújabb árjegyzékeinket Telefunken, Philips, Standard, Telefongyári, valamint saját gyártmányu készülékekről!

Apró hirdetések.

Ugyvédi irodának vagy orvosi rendelőnek alkalmas helyiség május hó elsejére olcsón kiadó. Mátyás király-tér 7. szám.

Erzsébet királyné-ut 78 szám alatt egy négy szobás komfortos lakás kiadó. Azonnal beköltözhető.

Gazdasszonynak vagy mindenek szakácsnőnek ajánljuk, baromfitenyésztéshez és kerti munkához értek Balog Lukácsné Katona utca 5.

A Gróf Benyovszkyné féle bácsborsódi bérleti tanyán 1931 évi február 17-én d. u. 4 órakor termények, gazdasági gépek, állatok **birói árverésen eladnak.**

Elavult régi Rádióját

becseréljük

modern PHILIPS rádióra

Rádió készülékek kedvező részletfizetésre.

KÓKAY TESTVÉREK

rádió szaküzletében BAJA. (városháza alatt.)

3 drb. amerikai rendszerű

egércsapda

P. 0.36

kapható:

UTRY-nál.

Telefon : 280. Erzsébet kir.-utca 38. Erzsébet királyné-utca 10.

LAKY

Telefonszám : 375.

bérautója megrendelhető, helyben és vidékre

Bajai tej és vajüzem.

(ROSENFELD)

(Takarékpénztár-utca 1.)

Telefon : 84. (udvar) Telefon : 84.

Ajánlja legjobb minőségű palackozott

teljes tejet és friss tejtermékeit.

Házhoz szállítva.

Legolcsóbb napi árban.

Legkisebb mennyiséget is házhoz szállítok.

Tessék egy próbát tenni!

Éjjeli szolgálatot tart

reggel fél 8 óráig és vasárnap d. u. nyitva febr. 1-től febr 8-ig.

Lovasy Üdön
dr. Geiringer János
gyógyszertára.

HIRDESSEN

a BAJAI UJSÁG-ban.

VARRÓGÉP

JAVITÁS

SAKSZERŰEN

ES GYORSAN.

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

Csepel Varrógépek

hosszu és nagyon kedvező részletfizetésre.
A modern és divatos himzótanfolyam díjmentes tanítása

KÓKAY TESTVÉREK

Csepel varrógépek főlerakata BAJA. (Városháza alatt.)

Ha még nem vett kiváló önborotva pengét olcsón, úgy forduljon UTRY-hoz.

Baja, Erzsébet királyné-ut 38. — Telefon : 280.

Raktáron lévő sezlonok, matracok s mindenféle kárpitos butoraim

rendkívül olcsón árusítom,

szöveggel bevont sezlonok már 80 pengőtől.

SCHAFFLER MÁTYÁS

kárpitosnál, Gróf Zichy Bódog tér 1. (Hitel Bank alatt.)
Javitások és alakítások.

FOGALOM

a közönség körében az a tisztaság, rend és előzékeny —, kiszolgálás melyet —

|| 20% engedmény

adása mellett nyújtunk ezen lap előfizetőinek

legolcsóbban

nálunk étkezhet.

mert OLCSÓ árainkból külön kedvezményképpen

(P. 1.50 es

10%

menüt kivéve.)

engedményt adunk

SEMMI

költsége sem az érkezéskor, sem az utazáskor, mert szemben vagyunk a KELETI PÁLYAUDVARRAL.

Magyaros vendégszeretettel várjuk családi szállodánkban. PARK NAGYSZÁLLODA, Budapest, VIII., Baross-tér 10.

(Szemben a Keleti Pályaudvar érkezési oldalával.)